

YOLCULUK NE TARAF A ?

Dr.Hakan Çınar
Conmar Lojistik A.Ş.Yön. Kur. Başkanı
İstanbul Üniversitesi Öğretim Görevlisi

Durup dururken bu soruda nereden çıktı şimdi diyebilirsiniz elbette, ama bana göre şu dönemde en çok birbirimize ve aynı zamanda kendimize sormamız gereken soru bu olsa gerek. Yolculuk ne tarafa?

Yüzyıl 21, sene 2009. Dünya nüfusunun 6.640.000.000 seviyelerinde olduğu tahmin ediliyor. Her yıl açlıktan ölen insan sayısı ise hala tam net değil. Çin'in nüfusunun 1,32, Hindistan'ın ise 1,12 milyarlar seviyelerinde olduğu düşünüldüğünde, bu iki ülkenin toplamının dünyanın üçte bir nüfusuna sahip olduğu görülüyor. Yıllardır, Çin - Çin - Çin deyip duruyoruz, yıllardır, dünyaya ucuz mal yapıp satan, rekabeti güç olan bir ülke olarak tehdit edeceğini ve ettiğini söylüyoruz. Bir gün çinçin diye kapımızı çalıp gireceğini ve kolay kolay da çıkmayacağını. Eh bu zaten oldu ve yaşıyoruz, rekabet etmek için deliler gibi çırpınıp, korumacı olabilmemenin yollarını arıyoruz. Peki ya Hindistan? Daha Hindistan'ın tehditini, yaratacağı tehlikeleri tam olarak kestiremiyor, Çin takıntımızı sürdürüyoruz. Yarın, Hindistan'ın da yaratacağı

rekabet ve ucuz iş gücü sıkıntısını daha fazla hissetmeye başladığımızı düşündüğümüz anda, Endonezya gibi, Pakistan gibi, Bangladeş gibi ülkelerin de artan nüfusları ile, önemli güçler halini aldığını ve üretimlerimizi tehdit ettiklerini daha fazla görmeye başlayacağız. Yahut başladık bile.

1789 yılı dünya tarihi için önemli bir yıldır. Fransız İhtilali'nin gerçekleştiği, öncelikle Avrupa'nın sosyal ve siyasal yapısının bu ihtilal ile değişmeye başlaması, sonrasında tüm dünyaya etkilerinin yayıldığı önemli bir tarih. Fransız ihtilali, milliyet, eşitlik, hürriyet, adalet gibi demokrasi ilkelerinin dünyaya hızla yayılmasına neden olmuş, milliyetçilik fikrinin yayılması ile imparatorluklar dağılma sürecine girmiştir. Yine bu dönemde Fransızlar tarafından İnsan Hakları Bildirisi yayınlanarak, tüm dünyaya duyurulmuştur. Bu dönem-

den sonra, makinalaşma artmış, insanların yerini makinalar almaya başlamıştır.

Yine dünya tarihinde önemli bir tarih, 4 Temmuz 1776'dır. Yani Amerika Birleşik Devletleri'nin kurulduğu, süper güç bir ülkenin özellikle 20.yüzyıl başlarından itibaren dünyaya damgasını vuracağını adeta ilan ettiği tarih. Özellikle 1.ve 2.dünya savaşlarından sonra, dünya kaderine önemli ölçüde etki edeceğini göstermeye başlayan Amerika Birleşik Devletleri, insanların; tüketim, müzik, reklam, finans yönetimi, perakende, hatta sinema alışkanlıklarına doğrudan etki edeceğinin işaretlerini o günden itibaren göstermeye başladı. Ama kimse aynı Amerika Birleşik Devletleri'nin süper güç olma özelliğinin de önemli etkisi ile, 2008 yılında böylesine büyük bir ekonomik krizin doğmasına sebep olacağını düşünemedi. Mortgage'yi icat edenler, bunun nelere yol açacağını kestiremediler. 2005 senesinde veren tehlike sinyallerinin, ne Amerika'ya ne de dünyaya zarar vereceğini hesap edemediler, veya etmek işlerine de gelmedi. Kredi krizinin, bir gün finansal krize yol açacağını, bununda global dünyada, günden güne her yere yayılan, kuş gribi, domuz gribi gibi bu denli hızlı ve etkili bir şekilde yayılacağını hiç ama hiç hesaplayamadılar. Teğet geçeceğine inananları bile yanılmaktan kurtaramadılar.

Dünyanın, özellikle genç nüfusların sürekli örnek aldığı (!) , takip ettiği ve özenmekten kendilerini alamadığı Amerika Birleşik Devletleri, bu kez herkesi doğrudan etkileyecek önemli bir zararı dünyaya yaymış ve

hayranlarını da hayal kırıklığına uğratmıştı. Bu ülkeye antipati duyanların da antipatilerinin bir kat daha artmasına sebebiyet vermişti.

Dünyada, gün geçmiyor ki, önemli bir değişiklik yaşanmasın, üzüntüler olmasın, açlıktan insanlar ölmesin, hayvanlar katledilmesin. Kriz ile değişen tüketim alışkanlıklarına rağmen hayat devam ediyor, insanlar yaşamlarını kaldığı yerden sürdürüyor. Ekonomik krizin etkisi belki benzer bir finansal krize yol açmayacak bir süre daha ve insanlar,

kazandıkları oranda harcama alışkanlığını elde etmek için kendilerini zorlayacaklar. Ticaretin yapılma şekli belli ölçülerde değişecek, daha az kar ile, daha verimli yönetilen işletmeler ortaya çıkacak, işsiz kalan insanlar, işlerinin kıymetini daha fazla bilecekler, gereksiz tüketimden uzaklaşmaya çalışacaklar. İşlerini sürdürenler de, gelecek kaygısı ile, harcamalarını kontrol altına almaya gayret edecek ve

Lojistik | a

daha az borçlanmaya çalışacak, belki de her üç ayda bir cep telefonu değiştirmek yerine, bir cep telefonunun eskisine dek kullanmasını öğrenecekler. Yani, özetle, olması gerektiği gibi davranmaya çalışacak herkes.

Peki ya sonra, bir süre sonra, olanlar unutulacak, finansçılar yeni enstrümanlar yaratacak, aşırı tüketimden haz duyan insanlık eskiye tekrar çabuk dönecek ve sonuçlar, bugün yaşadıklarımızdan farklı olmayacak. Ülkeler arası savaşlar devam edecek, doğaya verilen zararlar sürecek, ve belki de dünyanın sonuna doğru bir adım daha yaklaşılacak.

Veya, herkes duracak, düşünecek. Kendi kendisine, ve çevresindekilere "yolculuk ne tarafa" diye soracak, ve dünyanın doğru yöne gitmesi, insanlığın daha medeni ve huzur içerisinde varlığını sürdürmesi için elinden geleni yapacak, yeryüzünde barışa yönelecek, güç savaşlarına son verecek, açlıktan ölenlere destek verecek ve bunu engelleyecek, doğayı koruyacak, doğru ve dengeli ekonomik güçlerin oluşması için mücadele verecek. Bir kişinin çok şey değiştirebileceğini en iyi bilen insanlarız, inanamız halinde tüm bunları yapmak, ve yapmaya etki etmek, çok da zor olmasa gerek. Şimdi anladınız mı neden bu soruyu sorduğumu kendi kendime....

Saygılarımla,